
BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN
van het raadslid I.M. Gyömörei

sv 50
RIS 079854
Corr.nr.2000/1408/BS

Den Haag, 17 oktober 2000

Zeven aanhoudingen bij demonstratie

De gemeenteraad

Het raadslid, mevrouw I.M. Gyömörei, heeft de volgende, op 7 september 2000 ingekomen brief, uitmondende in een 14-tal vragen, aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht.

“Naar aanleiding van een artikel uit de Haagsche Courant van 4 september 2000: “zeven aanhoudingen bij demonstratie”.

In bovengenoemd artikel wordt gesproken over de arrestaties verricht tijdens een demonstratie van leden van de ‘steungroep Mumia Abu Jamal’

Ik citeer naar aanleiding van het artikel in HC:

Naar aanleiding van het gooien van eieren naar de ambassade van de Verenigde Staten werd er volgens het artikel direct een aantal betrokkenen aangehouden en werden de ongeveer 60 demonstranten gesommeerd uiteen te gaan. Hierbij is een korte schermutseling tussen de demonstranten en de politie ontstaan. In het artikel wordt tevens gesteld dat de demonstranten verbolgen waren over het optreden van de politie en excuses wilden.

Ik ben aangesproken door een van deze verbolgen demonstranten. Deze schetste mij de volgende situatie: De groep heeft zich verzameld tussen 14 en 14.30 bij het Centraal Station alwaar geen politie aanwezig was. Na een toespraak van 10 minuten is de groep in een langzaam tempo (er waren ook ouderen bij) naar het Lange Voorhout gelopen. Bij aankomst aldaar was ook geen politie aanwezig. Enkele mensen liepen het bordes op om een petitie uit te kunnen reiken, waarop direct het rolluik ‘met een rotvaart’ naar beneden werd gedaan. Dit gebeurde met zo’n vaart dat de aldaar aanwezigen enorm schrokken.

Hierop begon een aantal aanwezigen met eieren te gooien. Enkele demonstranten hadden zich toen reeds gedistantieerd van de groep ‘eiergooiers’ en hadden zich reeds naar het middengedeelte van het Lange Voorhout begeven. Het was een kwestie van minuten tot de politie kwam, zij kwamen volgens eerder genoemde betrokkene met een grote overmacht.

Er is geroepen dat men zich moest verwijderen en er werd vrijwel meteen gemept. Hierop vloog iedereen alle kanten op en de politie achtervolgde een paar demonstranten onder andere tot ver in de locatie van de beeldenexpo. Een demonstrant lag op de grond en werd geschopt!

Uit diezelfde richting kwam een aantal agenten terug lopen met een demonstrante wiens armen zeer ver op de rug waren gedraaid; zij kermde van de pijn. Met name dit riep veel verontwaardiging op niet alleen bij de demonstranten maar ook bij omstanders.

Eén van de demonstranten liet zijn verontwaardiging verbaal blijken en werd hierop meteen agressief benaderd door 4 agenten, hierbij raakt zijn bril ontzet. Deze zelfde persoon had zich reeds eerder gedistantieerd van de eiergooiers en bevond zich buiten ‘de veldslag’. De levenspartner van de persoon met de ontzette bril, reageerde hierop door aan te komen lopen en met een verbale reactie. Hierop kwamen er vier tot vijf agenten op haar af, deze begonnen meteen erop in te hakken. Volgens een tweetal getuigen is er door vijf agenten geschopt en geslagen (met wapenstok). Volgens eerder genoemde personen hielden zij hier pas mee op toen de leidinggevende agent eraan kwam; hij suste de situatie.

Vervolgens werden deze twee personen aangesproken door twee omstanders/getuigen. Initiatief lag meer bij getuigen dan bij aangedane slachtoffers om een aanklacht in te dienen op het politiebureau. Na anderhalf wachten op Bureau Jan Hendrikstraat bleek er een mogelijkheid. Eerstens werd geprobeerd om de aanwezigen af te schepen, daar er werd voorgesteld dat zij de klacht schriftelijk zouden indienen. Toen dit niet door aanwezigen werd geaccepteerd kwam er na wederom enige tijd een inspecteur. Deze nam de aanklacht op een los blaadje op schrijvend met een potlood. Na de mededeling dat er een vervolgonderzoek door onafhankelijken diende te komen werd hen medegedeeld dat zij zouden worden opgeroepen voor verder verhoor. Als reden werd opgegeven dat de computers overbelast waren en dat dit uren kon duren. Hij heeft de aanklacht opgenomen en dit zou worden toegezonden per post.

Naar aanleiding van bovenstaand relaas heb ik de volgende vragen:

1. Bent u geïnformeerd aangaande de gebeurtenissen tijdens genoemde demonstratie?
2. Volgens de politie was een vergunning enige dagen voor de 2e september afgegeven. In de Haagsche Courant werd een afspraak genoemd over slechts 'aanwezigheid van demonstranten op het Toernooiveld en genegeerde afspraken'. Kunt u ons laten weten of er een vergunning is afgegeven?
3. Is er een vergunning afgegeven voor een demonstratie en het aanbieden van een petitie bij de ambassade op het Lange Voorhout?
4. Zo nee, waarvoor is er dan wel een vergunning afgegeven?
5. Vindt u het met mij niet vreemd, dat er bij aanvang van de demonstratie geen begeleidende agenten aanwezig waren?
6. Bent u het met mij eens dat indien deze wel aanwezig waren geweest, het wellicht meteen duidelijk was geweest dat er slechts iets aangeboden werd en er met eieren werd gegooid?
7. Was het niet een oplossing geweest om de eiergooiers op hun gedrag aan te spreken, ze eventueel te verbaliseren in plaats van meteen de boel uit elkaar te drijven?
8. Is de agressieve benadering uw inziens gerechtvaardigd en zo ja waarom?
9. Is het u bekend dat zich verwijderende demonstranten welke zich reeds hadden gedistantieerd hardhandig zijn vastgehouden en geslagen?
10. Vindt u het gerechtvaardigd dat een persoon wordt vastgehouden door vijf agenten en met een wapenstok wordt geslagen. We spreken over een persoon van een normaal postuur, normaal gedrag en uiterlijk van nog geen 1.65 m.
11. Is het u bekend dat er een aanklacht is ingediend en wordt u op de hoogte gehouden van verdere afwikkelingen van deze kwestie?
12. Is het gebruikelijk dat een aanklacht wordt opgenomen op een los blaadje met potlood?
13. Is het niet gebruikelijker een aanklacht op te nemen, te verwerken in de computer en de betrokkenen een kopie mee te geven van hetgeen is aangegeven?
14. Kunt u ons laten weten of er een 'draaiboek' demonstraties bestaat en indien dit zo is of er conform deze gehandeld is?"

Ingevolge het bepaalde in artikel 15, lid 4, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente 's-Gravenhage (Verz. 1987, nr. 2), beantwoorden wij de gestelde vragen als volgt.

1. *Bent u geïnformeerd aangaande de gebeurtenissen tijdens genoemde demonstratie?*

Ja.

- 2 en 4. *Volgens de politie was een vergunning enige dagen voor de 2e september afgegeven.*

In de Haagsche Courant werd een afspraak genoemd over slechts 'aanwezigheid van demonstranten op het Toernooiveld en genegeerde afspraken'. Kunt u ons laten weten of er een vergunning is afgegeven? Zo nee, waarvoor is er dan wel een vergunning afgegeven?

Op 29 augustus 2000 is door Politie Haaglanden een schriftelijke kennisgeving, zoals bedoeld in artikel 10 van Algemene Politieverordening voor 's-Gravenhage 1982, aan de organisatie afgegeven. Deze had betrekking op een demonstratie van 50 à 60 personen op het Toernooiveld te Den Haag tussen 14.00 uur en 17.00 uur als protest tegen de dreigende doodstraf van Mumia Abu Jamal.

3. *Is er een vergunning afgegeven voor een demonstratie en het aanbieden van een petitie bij de ambassade op het Lange Voorhout?*

Nee.

- 5 en 6. *Vindt u het met mij niet vreemd, dat er bij aanvang van de demonstratie geen begeleidende agenten aanwezig waren?*

Bent u het met mij eens dat indien deze wel aanwezig waren geweest, het wellicht meteen duidelijk was geweest dat er slechts iets aangeboden werd en er met eieren werd gegooid?

De organisator is van eerdere demonstraties bekend bij politie Haaglanden. Deze demonstraties hebben niet geleid tot enige wanordelijkheden. Derhalve is 'slechts' gekozen voor verscherpt rijdend toezicht bij deze demonstratie, dit mede gelet op het feit dat de bewakingspost van de politie bij de Amerikaanse ambassade direct zicht heeft op de locatie van de demonstratie. De demonstratie zou aanvangen om 14.00 uur. Om 14.30 uur is er door de politie geconstateerd dat er nog geen demonstranten waren gesignaleerd op het Toernooiveld. De politie heeft op basis van eerdere soortgelijke ervaringen aangenomen dat de demonstratie kennelijk geen doorgang zou vinden. In strijd met de kennisgeving en de gemaakte afspraken blijkt later dat de demonstratie bij het Centraal Station is aangevangen en de demonstranten zich van die locatie naar de Amerikaanse ambassade hebben begeven.

7. *Was het niet een oplossing geweest om de eiergooiers op hun gedrag aan te spreken, ze eventueel te verbaliseren in plaats van meteen de boel uit elkaar te drijven?*

De ongeveer 50 demonstranten, in bezit van stokken en pamfletten, liepen het bordes op van de Amerikaanse ambassade en trachtten het gebouw binnen te komen. Er werd met eieren en andere voorwerpen in de richting van de ambassade gegooid en er werd met de meegevoerde stokken op de ramen/rolluiken van de ambassade geslagen. De politie heeft vervolgens een linie gecreëerd tussen de demonstranten en de ambassade. De demonstranten scandeerden leuzen en sommigen van hen reageerden erg emotioneel.

Op grond van de gepleegde strafbare feiten en de grimmige situatie heeft de hoofdinspecteur van dienst besloten de demonstratie te ontbinden. Hij heeft vervolgens aan de aanwezige demonstranten gevorderd zich te verwijderen. Tevens wilde de politie de daders van de openlijke geweldpleging aanhouden. Bij deze aanhouding ontstond een schermselings. De demonstranten richtten zich tegen de politie en trachtten de aanhouding te verhinderen. Door de politie werd vervolgens een charge uitgevoerd om de demonstranten te verwijderen.

8, 9 en 10.

- . *Is de agressieve benadering uw inziens gerechtvaardigd en zo ja waarom?*
- . *Is het u bekend dat zich verwijderende demonstranten welke zich reeds hadden gedistantieerd hardhandig zijn vastgehouden en geslagen?*
- . *Vindt u het gerechtvaardigd dat een persoon wordt vastgehouden door vijf agenten en met een wapenstok wordt geslagen. We spreken over een persoon van een normaal postuur, normaal gedrag en uiterlijk van nog geen 1.65 m*

Naar de wijze waarop het geweld is toegepast wordt thans een onderzoek ingesteld. Dit gebeurt mede op basis van de gedane aangiften of ingediende klachten tegen de politie alsmede op de door de betrokken politiefunctionarissen gemaakte geweldsrapportages. Conform de ter zake vigerende richtlijn wordt hierover rapport uitgebracht aan de Hoofdofficier van justitie, die beslist of en in welke mate er aanvullend onderzoek naar het toegepaste geweld noodzakelijk is.

11. *Is het u bekend dat er een aanklacht is ingediend en wordt u op de hoogte gehouden van verdere afwikkelingen van deze kwestie?*

Het is ons bekend dat er een aanklacht is ingediend. De burgemeester wordt op de hoogte gehouden van de verdere afwikkeling.

12. *Is het gebruikelijk dat een aanklacht wordt opgenomen op een los blaadje met potlood?*

Doordat er zeer veel mensen naar het bureau Jan Hendrikstraat gingen voor het doen van aangifte of het melden van een klacht moest er door de wachtcommandant worden geïmproviseerd. Derhalve is er primair geïnventariseerd waarvoor de mensen kwamen. Diegenen die een klacht wilden indienen is medegedeeld dat in verband met de drukte dit enige tijd in beslag kon nemen. Aan de mensen die aangifte tegen de politie wilden doen is medegedeeld dat er contact met hen zou worden opgenomen. Daartoe werden op een briefje de meest noodzakelijke gegevens genoteerd. Betrokkenen zijn teruggebeld en geïnformeerd over het vervolg van de procedure.

13. *Is het niet gebruikelijker een aanklacht op te nemen, te verwerken in de computer en de betrokkenen een kopie mee te geven van hetgeen is aangegeven?*

Normaliter gebeurt dat. Zoals hierboven is aangegeven moest vanwege de bijzondere situatie worden geïmproviseerd.

14. *Kunt u ons laten weten of er een 'draaiboek' demonstraties bestaat en indien dit zo is of er conform deze gehandeld is?*

Gehandeld is conform het Plan van Aanpak Openbare Manifestaties van 1993. Dit plan is in overleg met de raadscommissie ABPB tot stand gekomen.

Burgemeester en wethouders van Den Haag,
de secretaris, de burgemeester,
J.A.M. Kroese-Duijsters W.J. Deetman